

Wiadomości Zootechniczne

ROK XLIII (2005) NUMER 2 (245)

**Instytut
ZOOTECHNIKI**

ul. Sarego 2, 31-047 Kraków
tel. (012) 421-19-30, 25-88-198, fax (012) 422-80-65
e-mail: wiad-zoot@izoo.krakow.pl
internet: http://www.izoo.krakow.pl

Wydawnictwa Własne IZ

RADA REDAKCYJNA

Przewodniczący:

prof. dr hab. Jerzy Koreleski

Członkowie:

prof. dr hab. Hanna Czaja-Bogner

prof. dr hab. Andrzej Drożdż

prof. dr hab. Eugeniusz Herbut

prof. dr hab. Barbara Kamińska

prof. dr hab. Lucyna Kątska-Książkiewicz

prof. dr hab. Stanisław Płonka

REDAKCJA merytoryczna

prac zamieszczonych w numerze:

prof. dr hab. Jan Trela

REDAKCJA

Redaktor naczelny -

- *dr Franciszek Palowski*

Sekretarz redakcji -

- *mgr Danuta Dobrowolska*

Opracowanie redakcyjne -

- *mgr Danuta Dobrowolska*

Projekt okładki -

- *mgr Bogusława Krawiec*

Fot. na okładce:

- *archiwum OHZ Jodłownik*

Fot. wewnątrz numeru:

- *W. Puchalski, B. Anotniewicz,*

M. Rychlak, Z. Choroszy, J. Trela,

A. Radko, M. Najda, archiwum.

Skład i łamanie -

- *Maria Makarewicz*

- *mgr Bogusława Krawiec*

Drukowano w Zespole Wydawnictwa i Poligrafii
Instytutu Zootechniki (2005)

Drodzy
Czytelnicy

Rolnicy i Hodowcy

Obchody Jubileuszu 110-lecia powołania „Towarzystwa Hodowców Polskiego Bydła Czerwonego”, odbywające się pod patronatem honorowym Wojciecha Olejniczaka - Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgromadziły w czasie trzydniowych uroczystości wielu znakomitych hodowców bydła rasy polskiej czerwonej, pracowników różnych organizacji hodowlanych i świadczących usługi dla rolnictwa, a także pracowników naukowych z wielu ośrodków z kraju i zagranicy, zajmujących się przez wiele lat w przeszłości i obecnie doskonaleniem użytkowości tej rasy.

W przeszłości rasa ta stanowiła około 25% populacji bydła w Polsce, ale stale rosnące wymagania konsumentów i dążenie hodowców oraz producentów mleka i żywca wołowego do ciągłego zwiększania ekonomicznej opłacalności było przyczyną zastępowania jej poprzez inne, znacznie bardziej produkcyjne rasy, szczególnie w zakresie wydajności mlecznej.

Prace nad doskonaleniem - ulepszaniem bydła miejscowego w oparciu o inne rasy: Jersey, czerwone duńskie, Angler czy obecne rasy europejskie o umaszczeniu „prawie” czerwonym - nie dały jednoznacznej odpowiedzi, w którym kierunku należy prowadzić prace hodowlane.

Efektom tych prac, przy stale zmniejszającej się populacji aktywnej (objętej kontrolą użytkowości mlecznej), było uzyskanie mieszańców charakteryzujących się dobrymi cechami mlecznymi. Równocześnie podjęto działania mające na celu zachowanie w formie „pierwotnej” cennych cech, typowych dla rasy polskiej czerwonej - w postaci „rezerwy genetycznej”. W przeszłości utworzono trzy stada „zachowawcze” tej rasy w ilości 300 krów, z których do dziś pozostało jedno w PAN w Popielnie. Instytut Zootechniki w Krakowie zgromadził około 1800 zamrożonych zarodków oraz 40 000 porcji nasienia od osobników czysto rasowych lub o niskim dolewie krwi bydła ras czerwonej duńskiej lub Angler, co daje w przyszłości możliwość utworzenia populacji około 200 krów i odpowiedniej ilości buhajów przeznaczonych do rozrodu.

Od 1999 roku program doskonalenia rasy polskiej czerwonej realizowany jest w dwóch kierunkach: ulepszania i rozwoju cech mlecznych oraz zachowania rasy w typie pierwotnym. Ochroną zasobów genetycznych jest objęte około 600 krów, na które użytkownicy dostają odpowiednie dotacje - w latach 2005/2006 jest to kwota 1080 zł - z funduszu Programu Rolno-Środowiskowego.

Zamieszczone w niniejszym czasopiśmie opracowania, przedstawiające dzieje tej rasy na przestrzeni 100 lat, bogato udokumentowane materiałami z tego okresu, pozwalają stwierdzić, że warto zajmować się polskim bydłem czerwonym, a to co z niego jeszcze pozostało należy zachować jako dobro narodowe, świadczące o wartości tej rasy i jej kulturowym i gospodarczym oddziaływaniu.

W imieniu wszystkich ludzi nauki i organizacji hodowlanych zajmujących się doskonaleniem polskiego bydła czerwonego serdecznie dziękujemy hodowcom za wytrwałość i przywiązanie do tych pięknych zwierząt i życzymy im dalszych sukcesów na „małych podwórkach” ich twórczej pracy, która pozwoli na zachowanie tej rasy w pierwotnej formie po wsze czasy.

prof. dr hab. Jan Trela *prof. dr hab. Jędrzej Krupiński* *mgr inż. Zbigniew Młynski*
Dział Ochrony Zasobów Dyrektor Prezes Małopolskiego
Genetycznych Zwierząt IZ Instytutu Zootechniki Towarzystwa Hodowców Bydła

Zapraszamy do zamieszczania reklam na łamach naszego czasopisma, tel. (012) 421-19-30

Geny konkurencyjne

WARUNKI PRENUMERATY: Cena roczna 52,00 zł. Nasze konto: Deutsche Bank PBC S.A., O/Kraków, nr 32 1910 1048 0000 0417 1124 000 2.